

ŽIVOTOPIS

PŘÍBĚH ANNY LANGROVÉ, ROZENÉ PURM

Anna Langrová, rozená Purm, se narodila 1. listopadu roku 1924 ve Varnsdorfu. Pochází z velmi zajímavé rodiny.

Její dědeček Moritz Schnitzer (1861-1938) se přestěhoval do Varnsdorfu se svým otcem Jacobem jako pětiletý z Nového Bydžova. Poměrně rozvětvená rodina Schnitzerů zde podnikala v textilním průmyslu. Kromě úspěšného podnikání byl Moritz Schnitzer též velkým a známým propagátorem vegetariánství a zdravého životního stylu. Prý si k němu pro rady, jak léčit své zdravotní obtíže, přijel i spisovatel Franz Kafka. Za hospodářské krize ve 30. letech pomáhal svým zaměstnancům zmírnit jejich těžkou životní situaci třeba tím, že na svých pozemcích zřídil zahrádky, kde si mohli přilepšit vypěstovanou zeleninou a ovocem.

Matkou paní Langrové byla Schnitzerova dcera Marta, která se po smrti svého prvního muže provdala za důstojníka a stíhacího pilota, aktivního účastníka bojů 1. světové války, Ludwiga Purma. Oba dva ve Varnsdorfu před válkou také provozovali své firmy. Otcí paní Langrové se v podnikání s automobily a motocykly bohužel nedařilo, zbankrotoval a rodinu zadlužil. Matka situaci zachraňovala díky svému úspěšnému obchodu s látkami.

Anna Langrová měla 3 sourozence. Nejstarším byl nevlastní bratr z matčina prvního manželství, starší sestru Hanu a mladší sestru Markétu. Před válkou chodila 5 let do obecné školy, potom 8 let navštěvovala místní gymnázium, kde i maturovala. Narodila se do německé rodiny, chodila do německých škol, ale žila mezi Čechy, takže se naučila česky. Všichni bydleli v rodinné vile v dnešní Prašné ulici. O předválečné situaci a nastupujícím fašismu v sousedním Německu se rodiče ani ostatní dospělí členové rodiny s dětmi nebavili, vnímala tedy spíše tíživou atmosféru. Po odstoupení československých pohraničních území hitlerovskému Německu ke konci roku 1938 přišli i Schnitzerovi jako ostatní Židé o své majetky. Dědeček Moritz zemřel, otec Ludwig uprchl na Slovensko, kde strávil celou válku, a Annin nejstarší bratr, sociální demokrat, utekl před nacisty do ciziny. Ve Varnsdorfu v atmosféře strachu z možných důsledků kvůli židovskému původu zůstala jen matka Marta s dcerami. Anna a její sestry musely na zemědělské práce do Saska. V roce 1944 byla v pracovním táboře poblíž Lipska, odkud měla být poslána pomáhat vojákům na frontu, naštěstí toho byla díky zásahu rodičů na poslední chvíli ušetřena.

Po ukončení 2. světové války v roce 1945 nebyli na rozdíl od většiny dalších německých rodin z Československa odsunuti, neboť byli jakožto Židé sami nacisty pronásledováni. Mohli zůstat ve svém domě, ale museli zde ubytovat vojáky, uprchlíky... Část širší rodiny, která válku naštěstí přežila, přesto nakonec z Československa odešla do ciziny, protože jako bývalí Němci neměli v novém státě dobré vyhlídky. Po převzetí moci Komunistickou stranou Československa v roce 1948 byl jejím rodičům coby příslušníkům německé národnosti odňat důchod i textilní obchod. I ona byla coby Němka s příbuznými v cizině několikrát vyšetřována StB.

Paní Langrová se provdala za pana Langra, místního Čecha, a přestože nešlo, jak sama zmiňuje, o láskyplný vztah, narodily se jí 3 děti. Dcera Anna, synové Jaroslav a Roman. Nejdříve pracovala jako mzdová účetní ve vodárně, potom v podniku TOS Varnsdorf. Jeden z německých dodavatelských podniků TOSu jí nabídl pracovní místo v Mnichově. Ve svých 50 letech se tedy vzdala českého občanství a dostala spolu se svým nejmladším synem povolení k legálnímu vystěhování do tehdejší Spolkové republiky Německo. Z vlasti odešla téměř bez prostředků a musela tvrdě pracovat, neboť byla na vše sama. Po odchodu do důchodu v 63 letech odjela na pár měsíců do Austrálie s cílem naučit se anglicky. To se jí sice zcela nepodařilo, ale po návratu do Mnichova začala navštěvovat univerzitu 3. věku – studovala umění. Spojení se svou vlastí neztratila, ještě do 85 let jezdila sama do Čech autem na návštěvy – do Mariánských Lázní za dcerou, i do Varnsdorfu za ostatními příbuznými. V Německu se jí žilo dobře, v 90 letech, zejména kvůli problémům se zrakem, se rozhodla pro návrat za rodinou a přáteli do svého rodného města. Nyní žije u svého syna ve varnsdorfském penzionu Fontána.

Anna Langrová od malička ráda sportovala – jako mladá se nominovala na přebory republiky v gymnastice v Praze Vršovicích, lyžovala, do dnešních dnů se věnuje turistice. Vždy byla a je stále fyzicky aktivní, nikdy však neriskovala a vše dělala s rozumem. Kromě pohybu miluje kulturu a umění – v dětském věku se učila hrát na klavír, v současnosti hudbu aspoň poslouchá, zejména tu klasickou.

Motto:

„...kamarádství, slušnost, inteligence, a všechno, kontrolovat se – to bylo tenkrát a to je dnes. Ty mravní základy, ty jsou stejný. Ty se nezmění, že, ty se nezmění.“

Použité zdroje:

- nahrávka rozhovoru s paní Langrovou
- RAJLICH, Jiří. V pekle nebeských výšin: důstojník Haškova regimentu kapitán Ludvík Purm (1885-1953). Cheb: Svět křídel, 2019. ISBN 9788075730510.
- beseda s panem Mgr. Josefem Rybánským, kurátorem sbírek Muzea Varnsdorf
- <https://www.respekt.cz/tydenik/2021/22/jedno-stoleti-ve-dvou-bednach>
- <https://www.tosvarnsdorf.cz/cz/o-spolecnosti/historie/vzpominky/clanky/vzpominky-58-max-schnitzer.html>

Zpracovali: Tereza Bechyňová, Andrea Homanová, Tereza Maštrlová, Leona Pánková a Jaroslav Sláma ze ZŠ Varnsdorf, Edisonova 2821, pod vedením paních učitelek Hany Vaňkové a Jindry Zíkové